

- привести організаційну структуру у відповідність з цілями і завданнями підприємства;
- підвищити ефективність управління і продуктивність праці;
- скоротити зайві організаційні ланки і рівні ієрархії;
- стабілізувати фінансовий стан підприємства (раціональне використання капіталу, залучення інвестицій).

Безперечно, що організаційна структура залежить від фінансового стану підприємства: реалізація програми оптимізації організаційної структури неможлива без наявності необхідного обсягу коштів. У той же час, неоптимальна організаційна структура перешкоджає залученню інвестицій. Таким чином, в умовах конкурентного ринку оптимізація організаційної структури управління набуває значної важливості для стабілізації фінансового стану підприємства, дозволяючи підвищити ефективність управління і продуктивність праці, залучити інвестиції і тощо.

Список використаних джерел:

1. Белогуров В.П. Основи управління: Навч. Посіб. Харьков, 2003. 462 с.
2. Лафта Дж.К. Теорія організації. – Москва, 2006. 416 с.
3. Гринько Т.В., Пасека Д.В. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства. *Економіка і менеджмент-2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції: у 6 томах (м. Дніпропетровськ, 24-25 квітня 2014 р.)*. Дніпропетровськ: Біла К.О., 2014. Т. 4. С. 103-105.

Желєзний П. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ
ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА**

Для ефективного функціонування підприємству не достатньо лише мати на балансі фінансові ресурси. Вони мають бути правильно сформовані та використовуватись відповідно до виду діяльності, яким займається суб'єкт господарювання. Тобто кошти повинні залучатися на строк довший ніж строк їх корисного використання.

Для того, щоб визначити найкраще співвідношення джерел залучення фінансових ресурсів необхідно перш за все визначити на які цілі (довго- чи короткострокові) він використовуватиметься або до яких статей активу буде приєднуватись до того як принесе прибуток. Після цього залишається ще одна проблема – які кошти для цього краще використати: власні чи позикові. Проте, якщо у підприємства відсутні власні вільні кошти, постає питання, чи доцільно залучати додаткові кошти на платній основі і якщо так, то в якому обсязі.

Оптимізація структури фінансових ресурсів є важливим завданням фінансового управління підприємством, що передбачає встановлення співвідношення між окремими їх елементами яке дає змогу досягти максимальної ефективності фінансової діяльності.

Необхідність оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства обумовлюється наступними факторами:

1) співвідношення власних та позикових фінансових ресурсів має різний вплив на рівень доходності підприємства, особливо відчутно на рівень рентабельності капіталу;

2) від структури фінансових ресурсів залежить зміст та напрями реалізації політики відтворення виробничих фондів підприємства

3) співвідношення власних та позикових фінансових ресурсів, структура їх окремих елементів чинить прямий вплив на рівень фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності балансу підприємства.

Основним критерієм оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства є частки власних і позикових фінансових ресурсів у загальній їх вартості.

За результатами аналізу наукових економічних джерел можна виділити основні підходи до оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства:

Перший підхід передбачає оптимізацію структури фінансових ресурсів на основі критерію максимізації прибутковості капіталу. Даний підхід ґрунтується на визначенні рівня рентабельності власного капіталу за умови різного співвідношення, розмірів та вартості власного і позикового капіталу. Науково обґрунтованим інструментарієм реалізації зазначеного підходу є механізм фінансового левериджу.

Згідно із другим підходом оптимальної структури фінансових ресурсів досягають за критерієм мінімізації вартості залучення капіталу. Даний підхід передбачає оцінку власного і позикового капіталів відповідно до «різних умов їх формування, обслуговування та здійснення багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу і, таким чином, пошуку найбільш реальної ринкової вартості підприємства» [1];

Третій підхід передбачає забезпечення оптимального співвідношення власних і позикових фінансових ресурсів за критерієм мінімізації ризиків впливу на фінансовий стан підприємства. Даний підхід передбачає, насамперед, процес «диференційованого вибору джерел фінансування різних складових активів підприємства: необоротних активів, оборотних активів (з розбиттям їх на постійну і змінну частини)» [1].

Оптимізацію структури фінансових ресурсів підприємства доцільно проводити в такій послідовності:

1) Оцінка складу фінансових ресурсів в динаміці (визначити показники ефективного використання основних елементів фінансових ресурсів, зокрема коефіцієнт фінансової незалежності; заборгованості, співвідношення між довго- і короткостроковими зобов'язаннями; оборотність і рентабельність активів і власних фінансових ресурсів);

2) аналіз основних факторів, які визначають структуру фінансових ресурсів, зокрема, умови оподаткування прибутку підприємств та доходів від володіння цінними паперами у фізичних та юридичних осіб; структуру активів фірми (рівень їх ліквідності); рівень інформаційної асиметрії; оцінку менеджерами ризику залучення боргового капіталу; агентські відносини на підприємстві; рівень операційного левериджу;

3) формування оптимальної структури фінансових ресурсів за обраним критерієм, при цьому важливим завданням постає вибір критерію оптимізації, який є найбільш значущим для підприємства.

За умови обґрунтованого вибору критерію оптимізації та додержання рекомендованої послідовності процесів можливо формування такої структури фінансових, яка забезпечить максимальну ефективність фінансової діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Остренко Т. Оптимізація формування фінансових ресурсів підприємства. URL: <https://naub.ua.edu.ua/2012/optimizatsiya-formuvannya-finansovyh-resursiv-pidpryemstva/>
2. Дудар А., Вакульчик О. Аналіз та оптимізація структури капіталу з метою підвищення рівня фінансової стійкості підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 1(53). С. 878–882.
3. Домбровська С. Стратегічні орієнтири управління структурою капіталу підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018. Том 4(103). С. 113–119.

Жерьобкін Р. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КОНТРОЛІНГУ:
ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЙ**

Контролінг вважають достатньо новим явищем в теорії і практиці управління підприємствами в сучасних умовах. Наразі дискусійним залишається трактування економічної сутності дефініції «контролінг», що підтверджується наявністю різних підходів до визначення даного терміну вітчизняними і закордонними науковцями, які присвятили свої дослідження вивченню згаданої проблеми.

Аналіз наукових літературних джерел, присвячених даній проблематиці, показав, що різноманітні трактування та неоднозначність у визначення сутності терміну «контролінг» призвело до ідентифікації даної економічної категорії як:

- діяльності, направленої на забезпечення високої ефективності управління підприємством;
- діяльності, направленої на управління прибутком;
- діяльності, направленої на інформаційне забезпечення управління;
- механізм саморегулювання діяльності;
- механізму координації системи управління;
- контролю, за різними аспектами господарської, фінансової, управлінської діяльності підприємства;
- управлінського обліку;
- компенсуючої функції менеджменту;
- діяльності, направленої на оцінку різних аспектів господарювання;
- обліково-аналітичної системи.

Структуризацію основних концепцій контролінгу згідно із порядком їх появи в науковому просторі наведено на рис. 1.

Першим, хто ввів поняття «контролінг», був доктор Альбрехт Дайле (Albrecht Deyhle) – засновник Міжнародного об'єднання контролерів (Internationaler Controller Verein, ICV).